

СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ З МВФ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Визначено сутність організації Міжнародного валютного фонду, а також дослідження хронології та цілей співробітництва України та МВФ.

Ключові слова: міжнародний валютний фонд (МВФ), хронологія, співробітництво, кредит, внутрішній валовий продукт, золотовалютний резерв, Україна.

Abstract

The essence of the organization of the International Monetary Fund is determined, as well as the research of the chronology and goals of cooperation between Ukraine and the IMF.

Key words: international monetary fund (IMF), chronology, cooperation, credit, gross domestic product, gold exchange reserve, Ukraine.

Вступ

Міжнародний валютний фонд – відносно молода організація, він був утворений у 1945 році рішенням валютно-фінансової конференції ООН. Україна приєдналася до Фонду в 1992 році, коли парламент ухвалив закон "Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної фінансової корпорації, Міжнародної асоціації розвитку і Багатостороннього агентства з гарантування інвестицій". Загалом до організації входять 189 країн, голоси під час ухвалення рішень про виділення коштів розподіляються пропорційно частці держави в капіталі Фонду. Вирішальний голос мають США.

Результати дослідження

Наразі МВФ є одним із головних фінансових партнерів України. Починаючи з 1994 р. Україна отримує від МВФ кредити, частина цих коштів була направлена на фінансування дефіциту платіжного та торгівельного балансів, а також поповнення золотовалютних резервів країни. Основними цілями співробітництва з МВФ є стабілізація української фінансової системи, проведення структурних реформ та створення підґрунтя для сталого економічного зростання. Взагалі співробітництво України та МВФ відбувається поетапно, пропонуємо розглянути ці етапи:

1-й етап 1994-1995р.р.: Програма передбачала виділення \$763,1 млн для підтримання переходу від планової економіки до ринкової. До завдань входили зниження темпів інфляції, зменшення різниці між офіційним і ринковим обмінними курсами, підвищення реальних процентних ставок.

Були перераховані два транші: \$392 млн наприкінці 1994 року і \$392 на початку 1995-го.

Україна виконала більшість рекомендацій Фонду, особливо щодо посилення фінансової політики. У перші місяці 1995 року інфляція трохи сповільнилася, експорт зріс, обмінний курс стабілізувався.

2-й етап 1995-1998р.р.: Метою цієї програми було уповільнення інфляції до 1% на місяць, для цього уряд повинен був скоротити дефіцит бюджету до 3,3% від ВВП, наростити імпорт, а також скасувати частину податкових виключень, скоротити субсидії, сповільнити падіння ВВП до 10% на рік. У підсумку інфляція дійсно сповільнилася, відбувалася приватизація, лібералізували ціни. Але дефіцит бюджету так і не був подоланий, і уряд не виконав умови МВФ із максимальних темпів зростання грошової бази.

3-й етап 1998-2002р.р.: Україна обіцяла забезпечити 4% зростання ВВП і не перевищити 7% інфляції до 2001 року.

За цією програмою Україна отримала в підсумку \$1,591 млрд, які витратили на поповнення золотовалютних резервів НБУ.

Уряду країни так і не вдалося впоратися із заборгованістю щодо відшкодування ПДВ і ліквідувати податкові привілеї для великих платників податків, як того вимагав МВФ. Але у 2001 році ВВП зріс на 9,1%, втримали інфляцію на рівні 6,1%, золотовалютні резерви зросли.

4-й етап 2002-2008р.р.: У 2008 році гостра фінансово-економічна криза у світі призвела до падіння економічних показників і в Україні: ВВП упав на 15% за рік, експорт скоротився майже на 40%, майже вдвічі впав курс гривні. Уряд змушений був звернутися по допомогу до МВФ.

Країна отримала три транші в загальному розмірі \$10,6 млрд. Перший транш терміново зарахували у золотовалютні резерви, частину другого і третій в повному обсязі передали безпосередньо до держбюджету.

5-й етап 2008-2013р.р.: Основними завданнями залишалися консолідація державних фінансів, відновлення стійкості банківської системи і розробка більш міцної основи грошово-кредитної політики. За новою програмою уряд отримав два транші: \$1,89 млрд і \$1,5 млрд, більша частина була перерахована безпосередньо на підтримку держбюджету.

6-й етап 2014-2015р.р.: Фонд повідомляв про згоду України на все ті ж вимоги, що і раніше: оздоровлення банківської системи, реформи в газовій сфері, скорочення бюджетних витрат.

Після виділення двох траншів програма була переглянута, та залишок від суми Україна не отримала. Перераховані \$4,3 млрд дали можливість частково покрити дефіцит держбюджету – більше ніж половину суми витратили на ці цілі.

7-й етап 2015р.-теперішній час: Україна зобов'язалася завершити виведення з ринку неплатоспроможних банків, приватизувала найбільший комерційний "ПриватБанк", висловила намір легалізувати видобування бурштину та азартні ігри, обіцяла провести пенсійну реформу, "розширивши" коридор віку виходу на пенсію, розділити тарифи на газ і його транспортування, продовжити боротьбу з корупцією, скасувати мораторій на продаж землі.

Загалом на сьогодні за цією програмою Україна отримала \$8,7 млрд, ще \$8,8 млрд можуть надійти від МВФ у період до березня 2019 року.

Висновки

З викладеного матеріалу можемо дійти висновків, що співпраця України з Міжнародним валютним фондом завжди була дуже тісною і практично безперервною. Через це уряду країни слід враховувати, що умови отримання кредитів від МВФ сприяють зниженню рівня життя населення та збільшенню державного боргу, що може призвести до загрози дефолту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Співробітництво України з МВФ: стан та перспективи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>.
2. Корнієнко В. О. Україна — ЄС: перспективи інтеграції в контексті сучасних викликів [Текст] / В. О. Корнієнко // Інтеграційний вибір України: історія, сучасність, перспективи : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю.— Вінниця, 10 квітня 2012 р. — Тернопіль : Крок, 2012. —Т. II. - С. 204–209.
3. Корнієнко В. О. Україна в Європі і світі [Електронний ресурс] : [онлайн-гід з питань євроатлантичної інтеграції] : [електронний] навчальний посібник / В. О. Корнієнко. - Електронні текстові дані (1 файл (PDF) : 20,2 Мбайт). — Вінниця : ВНТУ, 2017. — 147 с. — Режим доступу : <http://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/15061>.

Хникін Олексій Павлович — студент групи ІСІ-156, факультет комп'ютерних систем та автоматики, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: khnykin.aleksey@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук, м. Вінниця.

Khnykin Oleksii P. — Faculty of Computer systems and automatics, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email : khnykin.aleksey@gmail.com

Supervisor: **Valeri Kornienko** – Ph.D., Doctor of Political Sciences, professor, head of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Science, the city of Vinnitsa.